

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO
LIETUVIŲ IŠEIVIJOS INSTITUTAS

DAIVA DAPKUTĖ
DALIA KUIZINIENĖ

LAISVAS ŽODIS LAISVAME PASAULYJE:
ATVIRO ŽODŽIO MĖNRAŠTIS
„AKIRAČIAI“ 1968–2005 M.

Monografija

VERSUS AUREUS

TURINYS

ĮVADAS	7
„AKIRAČIŲ“ ATSIRADIMAS	20
Priešistorė: pastangos sukurti liberaliosios minties laikraštį	20
Bendrauti ar nebendrauti: kultūrinių ryšių su okupuota Lietuva klausimas.	24
Gimsta naujas mėnraštis	33
„AKIRAČIŲ“ KOMANDA.	47
Kas atvedė į „Akiračius“?	47
Redakcinė kolegija ir mėnraščio leidybos problemos	55
„Akiračių“ bendradarbiai ir skiltininkai.	67
ATVIRO ŽODŽIO MĖNRAŠTIS	92
Ką reiškia <i>atviras žodis</i> ?	92
Ryšių klausimas „Akiračių“ puslapiuose.	99
Akiratininkų požiūris į okupuotą Lietuvą.	109
Išeivijos visuomeninis, politinis gyvenimas ir „Akiračiai“.	122
Literatūros kritika „Akiračiuose“.	137
Pirmasis leidybos dešimtmetis: nuo supažindinimo iki polemikos	140
Poslinkiai po 1976 m.: nuo supažindinimo ir polemikos iki analizės	154
Naujos literatūros vertinimo slinkty (1991–2005).	165
Kultūros įvykių atspindžiai	170
Polemikos „Akiračiuose“	178
Požiūris į religiją ir „Akiračių“ „antikatalikiškumas“	187
Atviras žvilgsnis į jautrius istorijos klausimus	198
„Akiračių“ tolerancijos pamokos.	209
„Nepakenti karščio, neik į virtuvę...“	214
„AKIRAČIŲ“ RYŠIAI SU OKUPUOTA LIETUVA.	224
Kontaktai su „Tėviškės“ draugija ir akiratininkų kelionės į Lietuvą.	226
Mėginimai gauti straipsnių iš Lietuvos	236
Ilgos sovietinio saugumo rankos?	248
PERMAINŲ METAS	260
Įvykių kūryje: atgimimo procesai Lietuvoje	260
„Akiračiai“ po nepriklausomybės atkūrimo.	271
Neišvengiama pabaiga – „Akiračių“ uždarymas	280
„KAS MES ESAME?“, ARBA KAM TARNAVO „AKIRAČIAI“?	283
IŠVADOS.	297
LITERATŪROS IR ŠALTINIŲ SĄRAŠAS	301
SANTRUMPOS	312
SUMMARY.	313
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	316